

**TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO**

Euroopan unionin tuella

Kulttuurisensitiivinen vanhemmuuden haastattelu

Kulttuurisensitiivinen vanhemmuuden haastattelu

- Puolistrukturoitu haastattelumalli
- Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille
- Perheiden kohtaaminen yksilöllisesti ja kulttuurisensitiivisesti

Mallina Kulttuurinen haastattelu (Cultural Formulation Interview, CFI)

- parantaa yhteistyötä ja luottamuksen rakentumista
- apuna diagnostiikassa
- sisältää mm. osion lapsille ja nuorille
- ei sisällä kysymyksiä vanhemmuudesta ja lasten kasvatuksesta
(psy.fi/psykiatrisia_tyovalineita)

Haastattelussa neljä osiota

- Perheen kielellinen ja kulttuurinen tausta
- Perheen elämä Suomessa ja maahanmuuttotausta
- Lapsen ongelma vanhempien näkökulmasta ja kokemukset avusta
- Perhe, kasvatus ja vanhemmuus

Haastattelun voi tehdä osissa useamman tapaamiskerran aikana.
Sisältää varsinaisten kysymysten lisäksi apukysymyksiä.

OSIO 1: Perheen kielellinen ja kulttuurinen tausta

Tässä osiossa kysytään vanhempien ja lapsen äidinkielestä tai -kielistä sekä etnisestä ja kulttuurisesta taustasta. Perheen taustaan liittyvät asiat ovat tärkeitä tietää. Etninen tai kulttuurinen tausta voi olla merkittävä asia joillekin perheille, toisille taas vähemmän. Tutustuminen perheeseen ja sen taustaan tukevat toimivaa yhteistyötä. Kieleen liittyvät asiat vaikuttavat käytännön asioihin ja lapsen kielelliseen kehitykseen. Tämän ja muiden osioiden kysymyksiä voi kysyä tarvittaessa.

Kielitaito

Ydinkysymykset

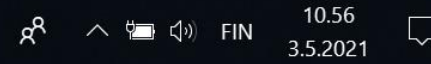
Mitä kieliä teidän perheessänne puhutaan?

Mitä kieliä te vanhemmat puhutte *lapselle* tai lapsille? Puhutko eri kieliä eri tilanteissa?

Apukysymykset

Mitä kieltä käyttäisitte mieluiten asioidessanne terveydenhuollossa tai palveluissamme?
HUOM. Työntekijän on hyvä varmistaa, millä kielellä perhe toivoo ajanvaraustiedot ja muut tiedotteet jatkossa, jos se ei ole vielä tiedossa.

Mitä kieliä te vanhemmat puhuitte itse lapsena ja nuorena?

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

”Ihminen, joka kysyy, sille ei ole sama, mitä meille elämä on.”

Viisi ryhmähaastattelua (N=32)

- Lähi-itä, Venäjä, Afrikka
- Suhtautuminen oli myönteistä
- Jotkut kysymykset koettiin pelottavina, suurin osa tarpeellisina ja ymmärrettävinä
- Parisuhteen ja perheväkivallan puheeksi ottoa toivottiin lapseen liittyvien tapaamisten yhteydessä
- Selkokieliisyys

Mitä ammattilaisten on hyvä huomioida vanhempia haastattellessa?

- Kohtaaminen ja hoitosuhteen alkuvaiheen merkitys
- Kiireettömyys, yksilöllisyys
- Avoin suhtautuminen, ystävällinen katsekontakti

Mikäli työntekijä kohtaa asiakkaan

”avosylin, hyväksyvästi, katsekontaktin ottaen ja rauhallisella äänen sävyllä puhuen, niin silloin on lupa kysyä mitä vain”.

Kulttuurisensitiivinen vanhemmuuden haastattelu

Lisätietoja

- Julkaisun pysyvä osoite
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-652-7>
THL Tutkimuksesta tiiviisti : 2021_021
- innokyla.fi/fi/toimintamalli/kulttuurisensitiivinen-vanhemmuuden-haastattelu

Päivi Korkeala (HYKS) 16.5.2021 saakka, paivi.korkeala@hus.fi, 040 182 2099

Saija-Liisa Kankaanpää (HYKS) 17.5.2021 lähtien, saija.kankaanpaa@hus.fi,
040 182 2099